

Ventlinge kyrka

56.2839, 16.4079

När Ventlinge kyrka byggdes i början av 1100-talet, och då var helgat åt Sankt Laurentius, var den en liten tornlös absidkyrka i romansk stil. På 1200-talet byggdes tornet som ett försvarstorn med flera välvda rum och murtrappor. Över trappans ingång i vapenhuset fanns ett kastschakt rakt upp genom muren. Kyrkans försvarare kunde stå på tornets andra våning och slänga stenbumlingar på ovälkomna besökare.

Den så kallade lanternin, eller överbyggnad som pryder tornet kom på plats på 1820-talet. Då förändrades kyrkan också så mycket att den förlorade sin medeltidsprägel. Man rev då det ursprungliga absidkoret, långhuset förlängdes åt öster och en sakristia byggdes på östra gaveln.

Vapenhuset som ligger på kyrkans södra sida är från 1880. Till vänster om vapenhuset finns platsen för en äldre portal markerad i långhusväggen.

Men till skillnad från många andra medeltida kyrkor på Öland har Venlinge inte haft något östtorn.

Till kyrkan hör bland annat några fint skulpterade stenskivor, som möjligen har ingått i ett par gravmonument från 1200- eller 1300-talet. Den ena av dessa är inmurad i östra gaveln.

Kyrkan stängdes 2005 på grund av svåra mögelangrepp, men kunde återinvigas av biskop Jan-Olof Johansson 2014.

Altarpredikstolen är skapad 1870 av snickaren N J Jonsson från Glömminge, och inköptes till kyrkan 1879. Numera är altarpredikstolen mest en prydnad som aldrig används.

På norra långväggen finns en kalkmålning som daterar sig till 1400-talet, föreställande ett skepp, och det kan möjligen handla om om Sankt Olofs seglats.

Ovanför ingången på den södra sidan finns också ett votivskepp föreställande briggen Erik som byggd på 1920-talet.

Ljusbäraren är tillverkad av en smed från Torslanda.

Dopfunten som skänktes till kyrkan 1937 är tillverkad av kalksten från Grönhögen.

1885 byggde Åkerman & Lund i Stockholm en orgel till kyrkan, och samma firma byggde en ny pneumatisk orgel till kyrkan i början av 1950-talet.

Men i samband med en omfattande renovering som pågick i åtta år ersattes orgelverket 2014 av en digital orgel av det amerikanska märket Allen.

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister

Webb: Ölännen.com

Folder: Ventlinge kyrka.

Bok: "Medeltidens kyrkor och kapell på Öland". Stig Lundh. 2014. ISBN 978-7527-063-0